

RAADSVOORSTEL

Gemeenteraad	: Bergen
Raadsvergadering	: 20 juni 2019
Zaaknummer	: BB19.00240
Voorstelnummer	: RAAD190135
Commissie	: Algemene raadscommissie
Commissie	: 13 juni 2019
Soort agendering	: Ter bespreking
Agendapunt	:
Team	: Beleid en Vastgoed
Opsteller(s)	: Fred Wessels
Telefoonnummer	: 088 909 7921
Bijlagen:	: 5

Onderwerp:	– Zienswijze op jaarstukken 2018 en begroting 2020 van de Omgevingsdienst Noord-Holland noord
-------------------	---

Voorgesteld besluit

Uw raad besluit:

1. Een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de jaarstukken 2018 van de Omgevingsdienst Noord-Holland noord;
2. De volgende zienswijze af te geven ten aanzien van de begroting 2020 van de Omgevingsdienst Noord-Holland noord:
Zienswijze 1: gezien de te verwachten grote impact van de stelselwijziging verdient het aanbeveling gedurende 2020 gezamenlijk met de leden te komen tot nieuwe dienstverleningsovereenkomsten (DVO's). Tevens geven wij u ter overweging om naast de DVO tevens een service level agreement (SLA) en dossier afspraken en procedures (DAP) te ontwikkelen.
Zienswijze 2: Onderzoek mogelijkheden om binnen huidige capaciteit slimmer de toename taken (steekproeven, bonus malussystemen) op te vangen;
3. Deze zienswijze door middel van bijgevoegde brief aan het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Noord-Holland noord kenbaar te maken.

Geheimhouding

- Nee
 Ja

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

In voorliggend voorstel ligt een concept zienswijze voor namens uw raad ten aanzien van de jaarstukken 2018, en de begroting 2020 van de Omgevingsdienst Noord-Holland noord. Een en ander conform het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen 2019 (FUGR).

Begin dit jaar heeft uw raad voor het eerst een zienswijze kunnen afgeven op de kadernota van de Omgevingsdienst Noord-Holland noord. Deze extra zienswijzeprocedure is voortgekomen uit de begin 2018 door u vastgestelde notitie Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen en had tot doel de raden in de gelegenheid te stellen te sturen op de beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor de begroting 2020, die nu voorligt.

KEUZERUIMTE

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) vormt het wettelijk kader. Daarnaast is de werkwijze vastgelegd in diverse bovenregionale regelingen, te weten de Gemeenschappelijke Regeling zelf, de door de raden in Noord-Holland Noord vastgestelde Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019) en de bovengenoemde notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen'.

Conform artikel 34b van de Wgr sturen de gemeenschappelijke regelingen uiterlijk op 15 april de jaarstukken en de begroting naar de deelnemende gemeenten. De raden worden in de gelegenheid gesteld een zienswijze op de ontwerp begroting naar voren te brengen (artikel 35 derde lid).

In artikel 4 van de FUGR is aanvullend geregeld dat de raden hun zienswijze tot en met 25 juni kenbaar kunnen maken aan de gemeenschappelijke regelingen. Eveneens regelt de FUGR in aanvulling op de Wgr dat eenzelfde procedure geldt ten aanzien van de jaarstukken.

Het afgeven van een zienswijze is een bevoegdheid van de raad. Het staat uw raad vrij een andere zienswijze vast te stellen dan wat u door het college wordt voorgesteld.

TOELICHTING OP HET ADVIES

Op de kadernota begroting 2020 hebben de Raden van de zes regiogemeenten een zienswijze gegeven. Samengevat zien de zienswijzen er als volgt uit:

1. Met de op stapel staande decentralisatie van wettelijke (milieu)taken ten gevolge de Omgevingswet zullen in 2020 afspraken moeten worden gemaakt welke van deze taken kunnen dan wel moeten worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst Noord-Holland noord en welke financiële consequenties dat met zich brengt;
2. Ook op het vlak van verduurzaming en energietransitie zal dit moeten gebeuren;
3. Voor beide (1 en 2) met in acht neming van lokale prioriteiten en ambities;
4. Enkele financiële uitgangspunten waren niet geheel conform regionaal opgestelde afspraken verwoord. De motivering van die afwijkingen verdient aandacht.

Voor de onderwerpen Omgevingswet en energietransitie geldt dat er eerst door de gemeente zelf de nodige politieke keuzes gemaakt moeten worden maar dat het onwaarschijnlijk is dat

de Omgevingsdienst Noord-Holland noord hier niet op enige wijze aan bijdraagt. Op het gebied van verduurzaming worden er voor diverse deelnemers al jarenlang taken uitgevoerd. De Omgevingsdienst Noord-Holland noord is dan ook in de eerste plaats nieuwsgierig naar de standpunten over deze beleidsmatige ontwikkelingen.

Zij willen daarna in gezamenlijkheid bepalen of en welke rol de Omgevingsdienst Noord-Holland noord in dit proces heeft. Dan wordt ook duidelijk welke overeenkomsten en verschillen er qua (politieke) wensen bestaan en kan daarop geanticipeerd worden. Mochten hierop volgend overwogen worden om – al dan niet in gezamenlijkheid – taken aan de Omgevingsdienst Noord-Holland noord over te dragen dan gelden hiervoor de “randvoorwaarden bij taakinbreng”.

Deze checklist met de randvoorwaarden is op 8 maart 2018 door het Algemeen Bestuur besproken. Hiermee worden onder andere de financiële, personele en beleidsmatige consequenties voor alle betrokken partijen – individuele opdrachtgever, collectieve eigenaren en de organisatie – afgewogen alvorens tot taakopname door de Omgevingsdienst Noord-Holland noord kan worden overgegaan. Daarvoor is echter eerst duidelijkheid over de eigen politiek-bestuurlijke keuzes van onze deelnemers noodzakelijk.

De PM-posten zijn dan ook zo opgenomen omdat de kosten momenteel nog niet concreet kunnen worden ingeschat. Wij hebben daar bij het opstellen van de begroting 2020 nog onvoldoende helderheid over om deze uit te werken. Uitgaven onder de PM-posten vinden in 2020 uitsluitend plaats door middel van goed onderbouwde begrotingswijzigingen die eerst ter besluitvorming aan het bestuur worden voorgelegd.

De Omgevingsdienst Noord-Holland noord wijkt – in overeenstemming met het bepaalde in de FUGR – gemotiveerd af van de standaard verhouding voor loon- en prijsontwikkeling. Het gehanteerde percentage is berekend door de totale werkelijk begrote loonkosten (exclusief overige personeelskosten enz.) te delen door de totale lasten. Indien de Omgevingsdienst Noord-Holland noord van de standaard (70/30) uitgaat ontstaat er een door de Regietafel en binnen de FUGR onbedoelde taakstellende bezuiniging (over 6,73% van de loonkosten is de indexatie dan 2% in plaats van 3,2%). Alles is in twee decimalen uitgewerkt om in de financiële berekeningen zo nauwkeurig mogelijk te zijn.

Uit het voorgaande blijkt dat de vastgestelde zienswijze van de kadernota zijn betrokken bij het opstellen van de jaarrekening 2018 en de begroting 2020.

Er wordt voorgesteld een positieve zienswijze af te geven voor de jaarrekening 2018 van de Omgevingsdienst Noord-Holland noord.

2020 moet worden gezien als een overgangsjaar. Vanaf 2021 zal de stelselwijziging ten gevolge de Omgevingswet een grote impact hebben. In 2020 zal gezien die stelselwijziging en de daarmee gepaard gaande decentralisatie een aantal zaken geformaliseerd moeten worden ten einde vanaf 2021 overeenkomstig het nieuwe stelsel te werken. Een aantal taken wordt nu uitgevoerd door de Omgevingsdienst Noord-Holland noord in opdracht van de provincie Noord-Holland. Met de stelselwijziging worden taken van bevoegd gezag provincie gedecentraliseerd naar bevoegd gezag gemeente. Een deel van die taken zal onder de noemer van wettelijke basistaken moeten worden uitgevoerd door de omgevingsdiensten. En een aantal taken lenen zich voor uitbesteding bij de omgevingsdiensten. Daarbij kan gedacht worden aan taken waarvoor de expertise al aanwezig is binnen de omgevingsdiensten. Voorbeeld daarvan is de bodem taken die nu nog onder de Wet bodembescherming worden vallen. Ook kan gedacht worden aan taken die naar verwachting een zo geringe omvang zullen hebben per gemeente maar toch zeer specialistisch zijn dat het opportuun is deze bij een omgevingsdienst onder te brengen. Voorbeeld daarvan is de toetsing op zeer zorgwekkende stoffen.

Andere taken die gedecentraliseerd worden naar de gemeente en die de nodige impact zullen hebben zijn onderdelen uit de natuurwetgeving, veranderingen in methodieken geluidberekeningen en uitvoering Schone Lucht Akkoord.

Het valt daarom te overwegen de volgende zienswijze in te dienen:

Zienswijze 1: gezien de te verwachten grote impact van de stelselwijziging verdient het aanbeveling gedurende 2020 gezamenlijk met de leden te komen tot nieuwe dienstverleningsovereenkomsten (DVO's). Tevens geven wij u ter overweging om naast de DVO tevens een service level agreement (SLA) en dossier afspraken en procedures (DAP) te ontwikkelen.

Uit de in de begroting omschreven Milieutaken uit Programma 1 valt af te leiden dat de huidige capaciteit binnen de Omgevingsdienst Noord-Holland noord gezien de hoeveelheid taken en werkzaamheden onder druk komt te staan. In de begroting wordt daarover als oplossing aangehaald dat daar waar overschrijdingen van aantallen reguliere taken plaats vinden extra moet worden bijgedragen door de gemeenten die het betreffen. Er zijn echter ook andere methoden om capaciteitsproblemen op te vangen. Daarom is het aan te raden om de volgende zienswijze in te dienen:

Zienswijze 2: Onderzoek mogelijkheden om binnen huidige capaciteit slimmer de toename taken (steekproeven, bonus malussystemen) op te vangen.

OVERWEGINGEN VAN HET COLLEGE

De overwegingen van het college zijn opgenomen in bovenstaande toelichting op het advies.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

De voorgestelde zienswijze is opgesteld voor de gemeente Bergen. De zienswijze is BUCH-breed afgestemd om waar mogelijk en wenselijk gezamenlijk op te trekken richting de Omgevingsdienst Noord-Holland noord.

RISICO'S

1. Uit de begroting komt naar voren dat door de toename van taken de capaciteit onder druk komt te zijn. Hierdoor ontstaan de volgende risico's:
 - Niet alle taken kunnen worden uitgevoerd binnen wettelijke termijnen en afgesproken kwaliteitskaders;
 - Het te veel aan uitgevoerde taken wordt pas aan het einde van het kalenderjaar in rekening gebracht;
 - Door hoge werkdruk kan verzuim toenemen waardoor het capaciteitsprobleem in potentie nog verder toe neemt.

Het weerstandvermogen van de Omgevingsdienst Noord-Holland noord voldoet niet aan het gewenste percentage van 2,5% van de lasten. Het te kort aan weerstandvermogen wordt door de gezamenlijke leden gedragen. Het risico voor Bergen bedraagt voor 2020 € 9.620

FINANCIËN

Jaarrekening 2018

De jaarrekeningcontrole heeft geleid tot een goedkeurend oordeel voor getrouwheid en rechtmatigheid.

De jaarrekening 2018 sluit met een positief resultaat van € 1.365.135 Het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Noord-Holland noord wordt voorgesteld om de volgende bestemming te geven:

1. Een bedrag van € 100.182 toe te voegen aan de Algemene Reserve.
2. Een bedrag van € 953.615 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Masterplan ICT.

3. Een bedrag van € 142.465 van het resultaat Milieutaken te restitueren aan de deelnemers naar verhouding van de lumpsum bijdrage.

Voor de gemeente Bergen komt dit neer op een bedrag van € 5.310.

Begroting 2020

In de meerjarenraming blijkt een daling in resultaten. In de meerjarenraming is nog geen rekening gehouden met de stelselwijziging en decentralisering van taken. Daar zowel de datum van ingang stelselwijziging als de exacte inhoud van de decentralisering aan taken eind 2019 worden verwacht is dit een logisch gevolg van de stand van zaken.

COMMUNICATIE, PARTICIPATIE EN SAMENSPEL

Tijdens de regionale raadsinformatieavond van de Regio Alkmaar op 29 mei jl. bent u in de gelegenheid gesteld in gesprek te gaan met de vertegenwoordigers van de diverse gemeenschappelijke regelingen en onderling uw zienswijzen af te stemmen met de raden in de Regio Alkmaar.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Na besluitvorming wordt het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Noord-Holland noord per brief geïnformeerd over de vastgestelde zienswijze.

BIJLAGEN

1. Publicatieversie zienswijzebrief aan de Omgevingsdienst Noord-Holland noord
2. Jaarstukken 2018 Omgevingsdienst Noord-Holland noord
3. Begroting 2020 Omgevingsdienst Noord-Holland noord
4. Concept raadsbesluit
5. Toetsingsformulier

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

n.v.t.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen

De heer mr. M.N. Schroor
secretaris

Mevrouw drs. H. Hafkamp
burgemeester